

Täysistunto

Torstai 17.10.2019 klo 16.00—18.15

7. Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön Suomen valtuuskunnan kertomus ETYJ:n parlamentaarisen yleiskokouksen toiminnasta vuonna 2018

Kertomus K 14/2019 vp

Valiokunnan mietintö UaVM 2/2019 vp

Ainoa käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Tuula Haatainen: Ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Käsittelyn pohjana on ulkoasiainvaliokunnan mietintö UaVM 2/2019 vp. Nyt päätetään kannanotosta kertomuksen johdosta. — Valiokunnan puheenjohtaja Niikko, esittelypuheenvuoro, olkaa hyvä.

Keskustelu

18.10 **Mika Niikko ps:** Arvoisa puhemies! Etyjin Suomen valtuuskunnan vuoden 2018 toimintakertomuksen käsittelyn yhteydessä ulkoasiainvaliokunta korosti Etyjin merkitystä tärkeänä ja tarpeellisena järjestönä Euroopan vakauden ja turvallisuuden vahvistamisessa. Jännittynyt kansainvälispoliittinen tilanne heijastui Etyjin parlamentaarisen yleiskokouksen toimintaan kertomusvuonna. Keskustelua leimasivat Ukrainan kriisi, pitkittyneet konfliktit, terrorismi ja muuttoliike.

Etyjin toimintakenttä on hyvin laaja, ja tämä näkyy myös parlamentaarisen yleiskokouksen työssä. Ulkoasiainvaliokunta piti hyvänä sitä, että Suomen valtuuskunta oli kertomusvuonna valinnut työnsä muutamien kärkitekemien ja painopistealueiden, joihin se työnsänsä erityisesti keskittyi. Niitä olivat muun muassa rauhanvälitystoiminnan tukeminen, aktiivinen osallistuminen vaalitarkkailuun, naisten asema konflikteissa ja rauhanrakentajina sekä sananvapaus, riippumattoman median turvaaminen ja toimittajien turvallisuus, jotka ovat valiokunnan mielestä painopisteinä hyvin perusteltuja.

Käsitellessään Etyjin Suomen valtuuskunnan vuoden 2018 toimintakertomusta ulkoasiainvaliokunta piti merkittävänä valtuuskunnan työtä rauhanvälityksen nostamiseksi yleiskokouksen toiminnan keskiöön. Valiokunta totesi, että yksi keskeinen vaikuttamiskeino yleiskokouksen työssä on valtuuskunnan jäsenten hakeutuminen parlamentaarisen yleiskokouksen luottamustehtäviin. Ulkoasiainvaliokunta yhtyy tähän arvioon ja pitää merkittävänä sitä, että kansanedustaja Ilkka Kanervan työ yleiskokouksen rauhanvälityksen erityisedustajana jatkui kertomusvuoden ajan.

Arvoisa puhemies! Valiokunta totesi, että rauhanvälityksen merkitys onkin kasvanut Suomen ulkopoliitiikan yhtenä painopistealueena. Kertomusvuoden aikana eduskunnan epävirallinen rauhanvälitysverkosto myös aloitti työnsä.

Ulkoasiainvaliokunta painotti käsittelyssään myös vaalitarkkailun merkitystä, joka on tärkeä osa yleiskokouksen operatiivista toimintaa. Yleiskokous ennätti tarkkailla vaaleja

Pöytäkirjan asiakohta PTK 52/2019 vp

kahdeksassa eri maassa. Huolestuttavana trendinä viime vuosina on ollut, että ammattimainen vaalitarkkailu on ollut hyökkäyksien kohteena. Etyjin yleiskokouksen puheenjohtajisto on ottanut kantaa tähän ilmiöön ja todennut, että ainoastaan kansainvälisillä järjestöillä on edellytykset harjoittaa uskottavaa vaalitarkkailua ja välttää sidonnaisuuksien syntymistä.

Kertomusvuonna Venäjän ja Ukrainan konflikti jatkui jo viidettä vuotta. Poliittinen vuoropuhelu Minskin sopimuksen toimeenpanemiseksi ja konfliktien ratkaisemiseksi oli tuossa vaiheessa kirjaimellisesti pattitilanteessa. Nyt Venäjän ja Ukrainan välillä on otettu pieniä edistysaskeleita, ja toivomme maiden pääsevän rakentamaan vuoropuheluun. Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön työ on nyt arvokkaampaa kuin koskaan. Etyj on saamassa merkittävän roolin Steinmeierin mallissa, jonka avulla Ukraina ja Venäjä yrittävät nyt lopettaa yli viisi vuotta jatkuneen sodan.

Arvoisa puhemies! Vielä lopuksi: Etyjin parlamentaarisen yleiskokouksen ja Euroopan neuvoston parlamentaarisen yleiskokouksen toiminnassa on selkeä sisällöllinen kosketuspinta. Ulkoasiainvaliokunta pitää myönteisinä pyrkimyksiä tiivistää yhteistyötä ja vuoropuhelua Suomen delegaatioiden kesken tämän kosketuspinnan hyödyntämiseksi.

Näillä esittelysanoilla valiokunnan kannanottoehdotus on, että eduskunnalla ei ole huomautettavaa kertomuksen K 14/2019 vp johdosta.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi valiokunnan ehdotuksen kannanotoksi kertomuksen K 14/2019 vp johdosta. Asian käsittely päättyi.